

Fakulta
tělesné kultury

STÁTNÍ ZÁVĚREČNÁ ZKOUŠKA (magisterská)

Část státní závěrečné zkoušky:	Psychomotorická rehabilitace
Vzdělávací oblast:	Tělesná výchova a sport, kinantropologie
Studijní program:	Kondiční trénink a psychomotorická rehabilitace

V rámci státní závěrečné zkoušky z oblasti Psychomotorická rehabilitace se předpokládá schopnost propojení kompetencí, znalostí, dovedností a zkušeností z předešlého studia i samostudia. Tematická vymezení okruhů je vhodné prezentovat s ohledem na relevantní histografické souvislosti, představit základní principy a teoreticko-praktické souvislosti. S ohledem na komplexnost a holistický přístup je vhodné je doplnit či je přímo propojit i o informace z modulu Kondiční trénink. Je vhodné přemýšlet ve vazbách a multidisciplinárním propojení, flexibilně a kreativně reagovat na následné dotazy. Při zobecnění doporučujeme vnímat i limity svých sdělení.

Cílem je představit vybranou problematiku, analyzovat teoretické vstupy a umět je aplikovat na konkrétních příkladech.

1) Psychomotorika jako disciplína v České republice i v mezinárodním, zejména Evropském, kontextu, uveďte některé osobnosti a jejich přínos:

Souvislosti mezi multidimenzionálním pojetím psychomotoriky a aplikovaných pohybových aktivit. Okruh se zaměřuje na vymezení psychomotoriky jako pedagogicko-terapeutické disciplíny, její historické kořeny a institucionální ukotvení v Evropě (zejména v rámci European Forum of Psychomotricity) i v českém prostředí. Vývoj oboru, jeho hlavní směry, profesní standardy a přehled klíčových osobností.

2) Psychomotorika jako pedagogický a terapeutický koncept:

Psychomotorika jako přístup propojující učení, vývoj osobnosti a tělesné prožívání. Podpora motorického a sociálně-emočního rozvoje prostřednictvím pohybových her a zkušenostního učení. V okruhu lze postihnout společný základ obou rovin – práci s tělesným schématem, senzomotorikou, symbolickou hrou a prožitkem, a také jejich využití v edukaci, speciální pedagogice i rehabilitaci. Úkolem je popsat rozdílné pojetí v obou konceptech.

3) Popište historii zdravotně orientovaných tělovýchovných systémů s akcentem na švédský léčebný systém, zdravotní TV, aplikovanou TV, východní asijské koncepty:

Historiografie využití pohybových konceptů a postupů s akcentem na zdraví v Evropě (např. Petö) i mimo Evropu. Holisticky vnímané zdraví a jeho fyzio-

psycho-socio-spirituální rozměr. Zahrnuje zejména švédský léčebný systém. V českém kontextu lze přiblížit rozvoj aplikované tělesné výchovy jako pedagogicko-rehabilitačního směru podporujícího osoby se zdravotním znevýhodněním. Součástí okruhu je i zasazení východoasijských konceptů (např. jóga, tai chi, čchi kung, aj.).

4) Současné i historické propojení mezi koncepty psychomotoriky a jinými expresivně orientovanými terapeutickými postupy:

Popište vámi vybrané intervenční koncepty propojené s oblastí psychomotoriky ve světě i u nás. Charakterizujte arteterapeutická zaměření jako je dramaterapie, muzikoterapie, taneční terapie aj. Okruh se zaměřuje na historické kořeny a současné průniky psychomotoriky s dalšími expresivními terapiemi.

5) Zásady pro realizaci psychomotorických intervencí:

Motivace, imaginace, reflexe. Jejich význam, uplatnění a využitelnost v interakci s klientem (pacientem, žákem, uživatelem služeb, sportovcem, aj.) s akcentem na aplikaci v psychomotorice. Zážitková (zkušenostní) pedagogika a její uplatnění v psychomotorice. Fenomén prožitku v zážitkové (ve zkušenostní) pedagogice. Uplatnění motivačního rozhovoru v práci s klientem.

6) Význam psychomotorických aktivit/her u dětí a mládeže:

Okruh se zabývá přínosem psychomotorických aktivit pro komplexní rozvoj dítěte. Zdůrazňuje podporu senzomotorických funkcí, rozvoj tělesného schématu, koordinace, rovnováhy a motorického učení. Upozorňuje na sociálně-emoční přínosy her – kooperaci, respektování pravidel, sebeovládání, emoční vyjadřování či budování sebedůvěry. Součástí je i význam pro inkluzivní prostředí, kde psychomotorické hry umožňují zapojení dětí s různými potřebami. Psychomotorické aktivity/hry v jednotlivých věkových obdobích a oblast neuromotoriky, senzomotoriky, sociomotoriky.

7) Aplikace psychomotorických aktivit u dospělých osob:

Okruh se zaměřuje na využití psychomotorických her a aktivit v práci s dospělými v různých kontextech – vzdělávacím, pracovním, terapeutickém i komunitním. Psychomotorické aktivity a jejich využití v práci s dospělými osobami v léčebnách dlouhodobě nemocných, zážitkově orientovaných kurzech a jiných eventech. Specifika, cíle, postupy, příklady. Zdůrazňuje význam pro rozvoj tělesného uvědomění, uvolnění napětí, podporu sociální komunikace a spolupráce.

8) Aplikace psychomotorických přístupů u seniorů:

Využití psychomotorických přístupů u osob seniorského věku. Psychomotorika jako prevence procesů stárnutí a nástroj zlepšení kvality života a podpory soběstačnosti seniorů. Senioři a specifika tvorby pohybových programů. Senioři s komorbiditou (sarkopenie, osteoporóza/osteoartróza, demence, Parkinsonova choroba, cukrovka 2. typu aj.). Specifika, cíle, postupy, příklady.

9) Historický koncept terapie ve vodním prostředí a fyzikální vlastnosti vodního prostředí:

Rozdíly mezi hydroterapií a terapií ve vodě z historického hlediska, fyziologické vlastnosti vodního prostředí (hydrostatický tlak, vztlak, odpor vody, viskozita, teplota vody), benefity, rizika a kontraindikace pro klienty.

10) Popis jednotlivých metod terapie ve vodním prostředí včetně benefitů a kontraindikací:

Psychomotorické přístupy a jejich využití v práci s klientem (Bad Ragaz, Halliwickova metoda, Watsu, Burdenko metoda, Ai-chi, BackHub, aquafitness, aj.)
Specifika, cíle, postupy, příklady.

11) Supervize a její uplatnění v praxi:

Principy supervize, význam, postupy s akcentem na aplikaci v psychomotorice. Využitelnost pro pracovní pozici fyzioterapeuta/ergoterapeuta (pohybového terapeuta, psychomotorického terapeuta/specialisty).

12) Interdisciplinární provázanost fyzioterapie/ergoterapie a sportu osob s postižením:

Charakteristika a specifika pracovního uplatnění na pozici kondiční trenér, fyzioterapeut, klasifikátor v kontextu parasportu. Charakteristika parasportu, jeho systému a možností v ČR a v prostředí evropského pracovního trhu.

13) Pohybové aktivity v zahraničních konceptech pobytu v přírodě a jejich uplatnění v systému komprehenzivní rehabilitace:

Zahraniční koncepty a pojetí outdoor therapy, wilderness therapy, therapeutic recreation, adventure therapy, exercise therapy aj. Společné prvky těchto směrů i jejich rozdíly a naznačuje možnosti inspirace pro psychomotorickou praxi. Neziskový sektor a jiné podoby neregistrované sociální služby v kontextu pohybových aktivit. Význam pohybových aktivit osob s postižením a dlouhodobým onemocněním ve volném čase. Rozdíl mezi pojetím volného času a rehabilitace.